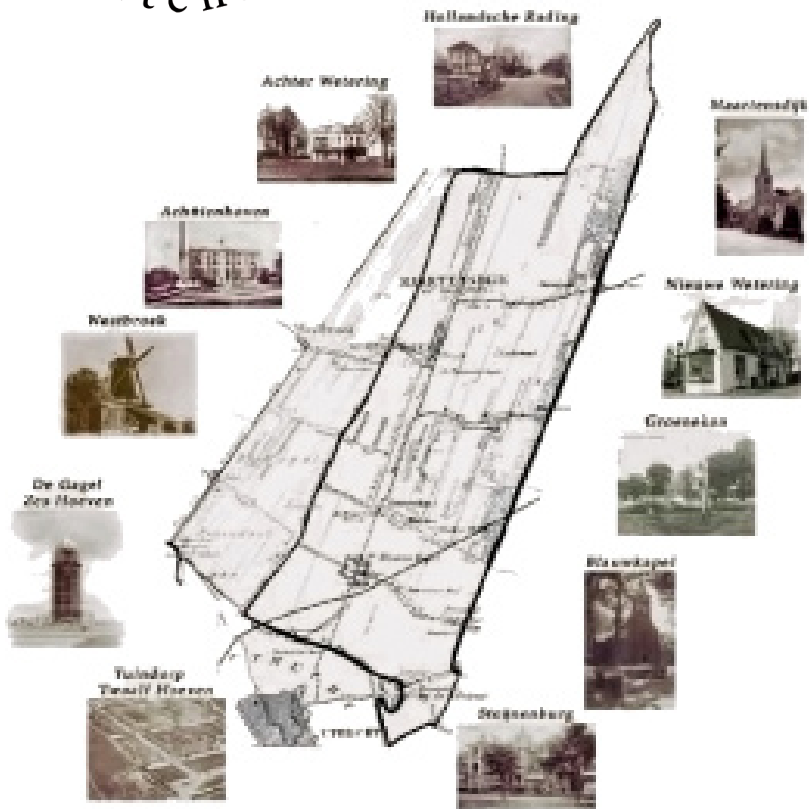

15e jaargang - nr. 28 - februari 2017

St. Maertens Nieuws

Op de ALV van 2016 is als algemeen bestuurslid Gert-Jan Weierink toegetreden.

Ineke van Bommel blijft voorlopig voorzitter ad interim.

De redactie is weer voltallig en enthousiast aan de gang gegaan, Frank Klok, Geert Boorsma, Henric de Jong Schouwenburg en Piet Haring hebben in 2016 twee mooie St. Maerten's, met als onderwerp kunst, gemaakt.

De programmacommissie, bestaande uit Hans van Looveren, heeft afgelopen jaar versterking gekregen van Theo van Oijen, het voorjaarsprogramma voor 2017 leest u verder in deze Nieuwsbrief.

De onderzoekscommissie, bestaande uit Liesbeth du Mée, Wil Verbeek en Frank Klok zijn actief in het zoeken in het archief in Breukelen, naar interessante artikelen en foto's die te gebruiken zijn voor het tijdschrift en tentoonstellingen.

De nieuwe webmaster, Jan Maassen, is begonnen met de website te actualiseren en zal er voor zorgen dat leden, waarvan we

het mailadres hebben ontvangen, digitaal actuele nieuwtjes ontvangen. Zoals het bericht dat in het Provinciehuis vanaf

2-1-2017 t/m 28-2-2017 gratis een tentoonstelling te bezoeken is van 100 modellen van Gerrit Rietveld, kunstenaar van de 100 jaar gele-

van het bestuur

den opgerichte kunstbeweging De Stijl.

De Nieuwsbrief van augustus zal digitaal verstuurd worden, maar ook zullen Nieuwsbrieven in een papieren versie gemaakt en verstuurd worden.

In het Jubileumjaar 2017 viert de Historische Vereniging Maartensdijk haar 30 jarig bestaan en de Historische Kring d'Oude School De Bilt viert haar 25 jarig bestaan (zie verder tekst "Van de jubileumwerkgroep").

introductie

Beste medeleden van de Historische Vereniging Maartensdijk "St. Maerten",

Via deze weg wil ik mij graag bij u introduceren. Misschien heeft u mij al eens gezien of gesproken bij verschillende activiteiten van de historische vereniging. Mijn naam is Gert-Jan Weierink, ik ben 47 jaar en woon nu ruim 10 jaar in Maartensdijk, waarvan de laatste 2,5 jaar met mijn vriendin Edith Meuleman. In het dagelijks leven ben ik senior adviseur bij een communicatiebureau in Utrecht. Daarvoor heb ik verschillende politiek bestuurlijke functies vervuld, waaronder die van wethouder in de gemeente Montfoort. Momenteel ben ik nu bijna 5 jaar lid van de Historische Vereniging Maartensdijk "St. Maerten" en dat met veel plezier.

De reden waarom ik lid ben geworden van de historische vereniging is mijn interesse voor geschiedenis en archeologie al sinds mijn jeugd jaren. Zo heb ik altijd archeoloog willen worden maar heb deze droom nooit verwezenlijkt, omdat toentertijd de vooruitzichten op werk niet zo groot waren. Toch is de interesse en nieuwsgierigheid gebleven naar alles wat met historie te maken heeft en de veelal intrigerende verhalen die er achter schuil gaan. Daarbij komt dat wij in een land wonen met een millennia oude historie en die vaak al om de hoek, ook in Maartensdijk, te vinden is. Dus wie weet komt die droom ooit nog uit. Vorig jaar zomer ontving ik de Nieuwsbrief van de historische vereniging en las dat er nog steeds geen opvolger voor de voorzitter was gevonden. Nou zit en zat ik niet bepaald te wachten op een bestuursfunctie. Want die brengen vaak, zoals u allemaal weet, ook werk met zich mee. Maar toch vond ik dat ik de historische vereniging niet kon laten zitten vanwege het belangrijke en interessante werk dat verricht wordt en de boeiende excursies die worden georganiseerd. Daarom draai ik sinds medio vorig jaar mee als bestuurslid. Sinds 1 januari jongstleden heb ik informeel de voorzittershamer van Ineke van Bommel mogen overnemen. Het is de bedoeling om dit bij de volgende algemene ledenvergadering te formaliseren, tenzij er natuurlijk een tegenkandidaat komt. Het komende jaar hoop ik nader kennis met u te mogen maken. Graag wil ik uw voorzitter zijn om het goede werk van het bestuur en alle andere vrijwilligers van "St. Maerten" voort te zetten en om een succesvol jubileumjaar te mogen organiseren en vieren met u!

Met vriendelijke groet,

In deze nieuwsbrief wordt het financieel jaarverslag 2016 en de begroting 2017 gepubliceerd. Door enkele eenmalige meevallers is het beeld nog steeds gunstig maar het blijft nog steeds belangrijk om zowel op de baten als de kosten te letten. De kosten onder Secretariaat vielen dit jaar mee maar in 2017 willen wij allerlei stukken zoals onze tijdschriften gaan digitaliseren en voor onze leden toegankelijk maken en dan verwachten wij weer een stijging van deze post. Eind 2016 hebben wij 14 leden uit onze ledenlijst moeten schrappen die om allerlei redenen hadden bedankt. Gedurende het lopende boekjaar zijn ook al leden uit de ledenlijst gehaald die per direct hadden bedankt. Daartegenover hebben zich in 2016 zeven nieuwe leden aangemeld. Het totaal aantal adressen in ons ledenbestand bedraagt per 1 januari 2017: 307. Hiervan zijn 18 adressen met een ruilabonnement waardoor het aantal betalende leden is gedaald naar 289 en dit getal nadert een

kritische ondergrens. Als deze trend zich voortzet zal het voor de H.V.M. moeilijk worden om haar zelfstandigheid te behouden. Wij hebben ook nog dringende behoefte aan leden die actief wil-

van de penningmeester

len functioneren binnen onze vereniging. In 2017 proberen wij weer nieuwe leden te werven zodat het bedrag aan contributies kan stijgen. Voor de inning van de contributies wordt dit jaar bij deze nieuwsbrief geen acceptgirokaart meer verzonden maar hierbij wordt u in een aparte brief verzocht om de contributie over te maken. De jaarlijkse contributie bedraagt nu € 17,50 en ik vertrouw erop dat alle leden hun betaalopdracht spoedig naar hun bankinstelling zullen sturen en wij hopen dat vele leden het contributiebedrag naar boven zullen afronden. Aan de kant van de uitgaven hopen wij de kosten te kunnen beperken door b.v. de nieuwsbrief in de toekomst digitaal via de elektronische post te kunnen verzenden. Hierdoor kunnen de kosten van het drukken en verzenden omlaag. Op onze oproepen om hun emailadres door te geven reageerden leden die dit al hadden gedaan. Wij hopen dat nu leden reageren van wie wij het emailadres nog niet hebben. In de balans is voor de viering van ons zesde lustrum de post "Voorziening jubileumjaar 2017" ad € 3400,00 opgenomen. Voor dit bedrag is enkele jaren gespaard. Wij hopen u bij een van onze activiteiten, zie elders in deze Nieuwsbrief, te kunnen verwelkomen.

Voor de jaarrekening 2016 en begroting 2017, zie bijgevoegde brief.

Het bestuur vergaderde 9 keer; met de verschillende werkgroepen werd 2 keer vergaderd. Eind 2016 was het aantal betalende leden 289 tegenover 307 betalende leden eind 2015.

De volgende activiteiten vonden plaats:

In maart kwam de Nieuwsbrief nr. 26 uit met de agenda van de jaarvergadering en verslagen van de secretaris en de peningmeester. In mei kwam St. Maerten nr. 50 uit met twee artikelen over kunst, allereerst de geschiedenis van het schilderij van Oopjen Coppit, geschilderd door Rembrandt, zij heeft enige jaren in Huize Voor- daan in Groenekan gewoond. Vervolgens een artikel over Arnoldus Buchelius en de ramen van de dorpskernen van Maartensdijk en Westbroek.

Op 24 mei was de Algemene Leden vergadering, gevolgd door een lezing door de heer Rob Hufen Hzn. over de Utrechtse edelsmeden Leo en Jan Hendrik Brom te Utrecht (1856 tot 1962). Op 17 juni vertrok de bus uit Maartensdijk voor een excursie naar Gorinchem en de Biesbosch. In Gorinchem werd een stadswan- deling gemaakt. In het Biesboschmuseum werd de lunch gebruikt en tensloote werd er met een fluitesrboot een mooie vaartocht gemaakt. Het was een goed georganiseerde excursie door de programmacommissie. In augustus verscheen Nieuwsbrief, nr. 27.

Op 10 september vond weer de jaarlijkse Open Monumenten Dag plaats met als thema "Iconen en symbolen". Het aantal bezoekers overtrof de opkomst van de vorige OMD's.

van de secretaris jaarverslag 2016

Op 26 september ging een bus vol kunst- minnende leden op bezoek bij Oopjen Coppit in het Rijksmuseum. Twee gidsen vertelden alle details van de schilderijen van Rembrandt en andere schilders in o.a. de Eregalerij.

Op 25 oktober hield mevrouw Annette Koenders de lezing "Dudok in Hilversum" in het kader van Dudok 100 jaar. Op 15 november werd een lezing verzorgd door Philippe Hondelink over "Opkomst en ondergang van Vroom en Dreesman".

Op 2 december werd er een extra Nieuwsbrief verstuurd met daarin informatie over het jubileumjaar 2017 en vermelding van de door ons ontvangen prijs in de Rabo-clubactie.

In december verscheen St. Maerten nr. 51 met een overzicht van kunstenaars die in de 20e in de oude kernen van Maartensdijk gewerkt en gewoond hebben.

Baldine van den Bosch

Jaarvergadering

de vergadering
zal plaatsvinden
op dinsdag 4 april a.s.
om 20.00 uur
in de zaal
van de Ontmoetingskerk
Julianalaan 26
te Maartensdijk.

Na de pauze verzorgt de heer Kees van Aggelen een lezing over het vliegveld van Hilversum en omgeving (zie verder "Van de programmacommissie")

Agenda

1. Opening
2. Vaststellen van de notulen van de vorige jaarvergadering op 24-5-2016 (deze liggen ter inzage vóór aanvang van de vergadering).
3. Mededelingen van het bestuur, (bestuur stelt Gert-Jan Weierink voor als voorzitter, tegenkandidaten kunnen tot 20 maart gemeld worden bij het secretariaat. Ineke van Bemmel wordt algemeen bestuurslid).
4. Afscheid van bestuurslid Baldine van den Bosch, vanaf 1-9-2008 secretaris van het bestuur.
Er hebben zich nog geen kandidaten gemeld, die het secretariaatsschap over willen nemen.
5. Jaarverslag van de secretaris.
6. Financieel jaarverslag 2016 en begroting 2017 van de penningmeester.
7. Rondvraag.
8. Sluiting.

Van de programmacommissie

Voorjaarslezingen

Dinsdag 29 maart geeft de heer Wim Weijs een lezing over Natuur & Landschap van de Vechtstreek op basis van zijn hierover verschenen boek. In het landschap rond Maartensdijk kunnen we nog steeds zien hoe de mens al bijna 1000 jaar de natuurlijke omgeving naar zijn hand heeft gezet. Oorspronkelijk was het een zandvlakte, afgezet na de voorlaatste IJstijd door smeltwater, afkomstig van de Heuvelrug. Het zand werd tijdens de laatste IJstijd gemodelleerd door de wind, waardoor er lage duinen kwamen. Hierna steeg de zeespiegel, het land werd natter en er ontstonden moerassen. Daarin werd een dikke veenlaag gevormd, die van de Vecht tot Lage Vuursche reikte. Na 1200 werd dit veenland vanaf de Vecht ontgonnen door het graven van ontwateringsloten. Die zijn er nog steeds en uit hun ligging, gecombineerd met informatie uit de bisschoppelijke archieven valt af te leiden hoe de ontginning verlopen is en hoe ze werd georganiseerd. Hierna volgt een tweede omvorming van het landschap: door de ontwatering, het turfsteken en de landbewerking verdween het veen en kwam de oorspronkelijke, flauw welvende zandgrond weer boven.

In deze lezing maken we een rondgang door het landschap en kijken hoe het plantendek veranderde in de loop der eeuwen, van bos via hoogveenmoeras tot grasland. De sporen van de oorspronkelijke vegetaties en veenvormende processen zijn terug te vinden in de bewaard gebleven vennetjes.

Aanvang 20.00 uur in de zaal van de Ontmoetingskerk, Julianalaan 26 te Maartensdijk, zaal open vanaf 19.30 uur. Toegang voor niet-leden bedraagt € 5,00.

Dinsdag 4 april is de ALV en de lezing van de heer Kees van Aggelen over het vliegveld Hilversum en omgeving. De geschiedenis van het vliegveld wordt geschetst en de invloed die dit op de omgeving heeft gehad. Hij gaat bij de presentatie dan ook in op de omliggende gebieden en geeft daar de historische ontwikkeling van, zoals Kerkelanden, Loosdrechtse Bos/Zonnestraal, Hoierneboeg, Einde Gooi. Het vliegveld is de hoofdzaak, maar de omliggende gebieden zijn ook interessant. Kees van Aggelen is werkzaam in het basisonderwijs, is bestuurslid van de Hilversumse Historische Kring "Albertus Perk" en tevens is hij vliegtuigspotter en fotograaf.

Aanvang 20.00 uur in de zaal van de Ontmoetingskerk, Julianalaan 26 te Maartensdijk, zaal open vanaf 19.30 uur.

Toegang voor niet-leden bedraagt € 5,00.

Excursie

Zaterdag 20 mei de excursie gaat dit jaar naar het Streekmuseum Vredegoed in Tienhoven. Deelnemers worden om 10.00 uur verwacht bij het museum en de excursie eindigt om 16.00 uur.

Het museum verhaalt over de geschiedenis van de omgeving Vecht en Plassengevied. Er is een tentoonstelling te zien over de veenderij en verdere ontginning. Ook kan er een rondwandeling worden gemaakt en wordt er de lunch gebruikt. Vervolgens wordt er een boottocht gemaakt met een fluisterboot door de polder, waarbij door Bert van der Tol tekst en uitleg wordt gegeven over de ontwikkeling van het gebied en de flora en fauna. Bert is natuurgids met bijzonder grote kennis van dit gebied. Het is zonder meer de moeite waard om zijn verhaal te beluisteren en van de natuur te genieten. Kosten zijn € 35,- p.p.

Gezien het feit dat Tienhoven makkelijk per auto te bereiken is, is het aan te raden met elkaar te carpoolen.

Aanmelding kan uiterlijk tot 20 april bij penningmeester, Gé Veldhuizen door storting van het verschuldigde bedrag op de rekening van de Historische Vereniging Maartensdijk, op rekeningnummer IBAN-NL83INGB0004400774 onder vermelding van excursie.

Tijdige storting van het geldbedrag is bepalend voor deelname.

van de jubileumwerkgroep

Vanuit de Historische Vereniging Maartensdijk en de Historische Kring d'Oude School is een groep actieve leden al enige maanden aan het werk om de plannen voor festiviteiten en activiteiten in dit jubileumjaar te realiseren in het kader van “Van zodde tot pleisterplaats”.

Enkele data liggen al vast:

15-3 is in de middag de officiële opening in de Mathildezaal van Gemeentehuis Jagtlust.

22-4 is de start van de fiets- en wandeltocht door de oude kerken, die op verschillende startpunten begonnen kan worden, zowel met hulp van apps op de telefoon waar teksten afgeluisterd kunnen worden, maar ook via de jubileumwebsite kan de route gedownload en uitgeprint worden. Rond 16.00 uur worden de leden door de familie Van Boetzelaar op landgoed Eyckenstein ontvangen voor een rondleiding door het park en de moestuin en aansluitend uitgenodigd voor een feestelijke borrel.

12-5 start de 1e kern-tentoonstelling “Bilthoven 100 jaar”.

13-5 willen wij in het kader van ons 30-jarig bestaan onze verenigingsruimte “De Raadtkamer” in het voormalig Gemeentehuis Maartensdijk voor leden en belangstellenden openstellen, om te laten zien wat er allemaal verzameld en geordend is door de digitaliseringswerkgroep aan foto's, films, artikelen, voorwerpen e.d. Ook bestaat er dan de mogelijkheid oude St. Maarten's en andere boekwerken te kopen. De openingstijden zijn van 11.00 tot 16.00 uur.

12-9 geeft de heer J. Copijn voor onze leden a.d.h.v. zijn laatst verschenen boeken een lezing in de Groene Daan in Groenekan over ruim 250 jaar Copijn.

Vanaf eind september tot het eind van 2017 zullen er in de overige vijf kernen gedurende verschillende weken tentoonstellingen worden ingericht over het ontstaan en geschiedenis van de specifieke kernen. In de laatste Nieuwsbrief is al gemeld over deze activiteiten en is er een oproep gedaan aan de leden of zij voor deze tentoonstellingen gebruiksvoorwerpen, foto's en kunstwerken in bruikleen willen geven en die oproep doen wij hierbij weer. Toezeggingen kregen wij al n.a.v. de laatste St. Maerten van leden die kunst van daarin vermelde kunstenaars daarvoor in bruikleen willen geven, daar zijn wij erg blij mee.

Ook hebben zich al enkele leden gemeld die actief willen zijn met het organiseren en inrichten van de kern-tentoonstellingen. Zodra data en lokaties bekend zijn en werkgroepen gevormd kunnen worden, wordt u daarover ingelicht. Voor leerlingen van zowel basis- als voortgezet onderwijs zijn er dit jaar speciale lesprogramma's over de geschiedenis van onze kernen.

Voor overige activiteiten, tijdstippen en lokaties kunt u binnenkort onze verenigingswebsite en de plaatselijke kranten raadplegen.

Uit de Raadtkamer

In onze verenigingsruimte "De Raadtkamer" in het voormalige gemeentehuis van Maartensdijk zijn in de loop der jaren door allerlei leden veel stukken achtergelaten voor onze vereniging. De historische vereniging van Amersfoort roept zelfs mensen op om hun "oude schoenendoos met bewaarde documenten" bij hen in te leveren. Wij doen deze oproep nog niet omdat wij eerst de bestaande hoeveelheid willen weg werken. Als iemand iets interessants voor ons heeft zullen wij dit uiteraard wel in ontvangst nemen. Enkele actieve leden Carel Feith, Theo van Oijen en Jan Siksmā zijn nu begonnen om alle foto's, afbeeldingen, films en de vele papieren te rubriceren per kern van de voormalige gemeente Maartensdijk en, waar dat nodig en mogelijk is, te voorzien van een toelichting. Tijdens de openstelling van "De Raadtkamer", zie elders in deze Nieuwsbrief, hopen wij de bezoekers enkele resultaten van dit "monnikenwerk" te kunnen laten zien. Wij danken de voornoemde leden hartelijk voor hun belangrijke werk.

Bestuur Historische Vereniging Maartensdijk

Ineke van Bommel
Voorzitter ad interim
Prinsenlaan 35
3738 VE Maartensdijk
0346-212549

Gé Veldhuijzen
penningmeester
Dr.J.J.F.Steijlingweg 27
3738 DA Maartensdijk
0346 – 211195

Baldine van den Bosch
secretaris
Vijverlaan 28
3737 RJ Groenekan
0346 – 212685

Gert-Jan Weierink
Maertensplein 67
3738 GN Maartensdijk

Gert Veenendaal
Merellaan 43
3738 ED Maartensdijk

Programmacommissie
Hans van Looveren
Utrechtseweg 102
1213 TX Hilversum

Theo van Oijen
Tolakkerweg 8
3739 JN Hollandsche Rading

Redactie “St. Maerten”

Frank Klok
Berkenlaan 30
3737 RN Groenekan

Henric de Jong Schouwenburg
Oranjelaan 3
3737 AS Groenekan

Geert Boorsma
Dennenlaan 5B
3739 KL Hollandsche Rading

Piet Haring, *opmaak*
Uranuslaan 23
3721 SB Bilthoven

Website

www.historischeverenigingmaartensdijk.nl
info@historischeverenigingmaartensdijk.nl

Webmaster *Jan Maassen*

Gironummer

IBAN - NL83INGB0004400774
t.n.v. Historische Vereniging Maartensdijk te Maartensdijk